

Førstekammeret skal efter denne tankegang ikke begunstige noget parti eller nogen befolkningsgruppe, men være en elite i 2. potens, repræsenterende det mest modne skøn og den bedst kvalificerede sagkundskab. Særlig i vore dage har dette hensyn vægt. De krav, der stilles til den ordinære folktribun, såvel med hensyn til det rutinemæssige arbejde og avancementet indenfor partiorganisationen som med hensyn til det daglige arbejde i udvalg og i tinget, på folkelige møder og i valgkampagnen, er så overvældende, at mange særdeles velkvalificerede personer, især i den modnere alder, føler sig afskrækkede heraf. I et førstekammer valgt på passende måde vil der være mulighed for at udnytte et politisk førermateriale, der måske ikke besidder „folketække“ i samme grad som de, der mere umiddelbart skal træde i kontakt med folket, men dog kan tilføre demokratiet store værdier som et udsnit af nationens bedste kræfter. Man kunne måske sige, at efter idealet skulle førstekammermedlemmet mere være „statsmand“ end „politiker“ i snævrere forstand.

Førstekammerets funktion skal efter denne teori være at repræsentere *kontinuiteten* og *kvaliteten*, der uden noget partipolitisk særpræg skal garantere demokratiet mod overilede eller mindre overlagte beslutninger og således sikre en stabil udvikling uden de udsving bestemt af øjeblikket, der er egnede til at fremkalde bagslag. Der er intet udemokratisk eller reaktionært heri. Det betyder kun, at staten bærer sig ad ligesom det enkelte individ, der gennem forskellig kontrol og overlæg tvinger sig selv til ikke at følge enhver øjeblikkelig impuls, men først handle efter modent overlæg. Ligesom den enkelte „sover på det“, før han træffer en vigtig beslutning, og mobiliserer sjælens forskellige kræfter for at stille det problem, det drejer sig om, i så alsidigt lys som muligt og sikre, at den endelige beslutning fremgår af hele hans jeg og ikke af blot mere perifere lag i øjeblikkelig bevægelse, således bør også staten gennemprøve sine beslutninger så grundigt som muligt. Tokammersystemet skal tjene hertil, dels simpelthen fordi den dobbelte behandling skulle skabe en vis grundighed, dels og især fordi førstekammerbehandlingen skulle være egnet til at stille sagerne i et nyt lys.

I praksis har man i dette øjemed benyttet forskellige midler. Til sikring af kontinuiteten tjener især længere valgperioder forbundet med successiv afgang og uopløselighed, højere valgretsalder (idet de yngre antages at være gennemgående mere let bevægelige), delvis selvvalg af det afgående kammer. Til sikring af kvaliteten kan man enten gå den vej at opstille særlige valgbarhedsbetingelser eller også søge resultatet opnået gennem den måde, hvorpå kandidaterne opstilles og vælges. Det første har man forsøgt i Belgien, hvor valgbarheden af de direkte folkevalgte medlemmer af senatet er begrænset til de i forfatningen opregnede 21 kategorier. Disse omfatter især personer, der beklæder eller har beklædt forskellige embeder, eller som gennem en årrække har indtaget en ledende stilling i erhvervslevet. Også rent økonomiske kriterier forekommer dog (ejere og brugere af fast ejendom, hvis afkastning beløber sig til mindst 12 000 francs, skatteydere, der betaler en årlig statskat af mindst 3 000 francs). Erfaringerne fra denne bestemmelses tilblivelseshistorie synes dog at vise, at det næsten er håbløst at ville opstille en sådan kategorifortegnelse. Enten forbigår man vilkårligt en lang række grupper, eller også bliver listen så omfattende, at den er uden værdi. Kommissionsudkastet mødte på dette punkt modstand i begge kamres forfatningsudvalg, og når det dog blev vedtaget, synes det nærmest at have beroet på, at det indgik som led i omfattende kompromisforhandlinger mellem regeringen og tingene.

Bortset fra dette eksperiment, der næppe opfordrer til efterligning, har man søgt at sikre kvaliteten gennem den måde, hvorpå medlemmerne vælges. Valget foregår gennemgående i større kredse, hvorved man regner med, at lokale hensyn kommer til at spille en mindre rolle. Valgretsalderen er gennemgående højere ud fra den betragtning, at de ældre